

„Én nem tudok belenyugodni abba, hogy valaki menthetetlen”

Jobb életminőséget a rákbetegeknek

Társaságban hallottam először dr. Tulok István nevét, úgymond ő az utolsó magyar idealista. Nagy eszű, nagy tehetségű, de nem tudja eladni a tudását. Gyógyszerkutató. Több találmánya is van. Őt nem elsősorban a mellőzés bántja, inkább az, hogy ily módon nem tud a betegek állapotán javítani. Nem csodadoktor. Nem is szobatudós. Főnöke, dr. Ottó Szabolcs, az Országos Onkológiai Intézet főigazgató-helyettese mondja róla: „Évtizedek óta használható dolgokat tesz le az asztalra. Azokra a problémákra figyel, amelyekkel az orvosok szembesülnek, amikor a gyógy mód sikertelen, a fájdalom nem csitul, a tünetek nem csillapodnak, illetőleg újak jelentkeznek.” Egy volt kollégája: „Nehéz ember, túl sok ötlete van, azt pedig a munkatársai nem szeretik. Az ötletszegény főnökök sem. Most végre megtalálta a helyét.” A helyét megtalálta. A sikert nem. Még nem.

– *Meséljen a találmányairól!* – ként dr. Tulok Istvánt.

– Közülük négyet említenék meg. 1968-ban az első számú sebészeti klinikán olyan infúziós folyadékot állítottam elő, amely májkárosodás esetén elősegíti a regenerálódást és megszünteti a tüneteket. Így az aluszékonyságot, a tudatzavart.

– *Szabadalmaztatta a készítményt?*

– Nem. Újításnak minősítették, és ötezer forinttal jutalmazták. Ez akkoriban nagy pénz volt. Az infúziós folyadékot pedig továbbfejlesztettem oly módon, hogy az agyödéma kezelésére is alkalmas legyen. Munkámat az orvosegyetem a sajátjának tekintette és szabadalmaztatta is. De az egyetemen nem termelődtem, ily módon csak saját használatára állíthat elő készítményt, nem hozhatja forgalomba, pénzt nem kaphat érte. De így legalább még ma is használják az egyetemi klinikákon.

– *Más gyógyintézetek nem jutnak hozzá?*

– De. Baráti alapon megkaphatják, ha van egy jó emberük az egyik klinikán.

A titokzatos R

– *Mindent gyógyszer, amit előállított, illegálisan terjed?*

– Nem. Van egy sikeres találmányom – nevezzük R-nek –, amelyet mindenki megvásárolhat, mert gyógyhatású szernek minősítették. Következésképp a gyógyintézetek nem jutnak hozzá.

– *Mit tud ez az R; amelyet, a reklámot elkerülendő, nem nevezhetünk meg?*

– Megszünteti a szellemi és fizikai fáradtságot. Pilóták, egyetemi hallgatók, újságírók előszeretettel vásárolják. Mellékhatása nincs, mert természetes anyagokból áll. Ezzel a szerrel „az a baj”, hogy gátolja a látóideg-sorvadást, gyógyítja a cukorbetegséggel együtt járó szemfenékbévezést és az agyvérzés utáni állapotot is. A Kecskeméti Honvéd Kórház szemészeti osztályán több száz emberen kipróbálták, és kimutatták, hogy a szürkehályog első fokozatát visszafejleszti, a második fejlődését lassítja és a harmadik fokozatot megállítja. Én csak azokat az eredményeket fogadom el, amelyeket vizsgálatokkal, megfigyeléssel bizonyítottak.

– *Nem értem. Miért baj az, hogy az itt felsorolt betegségeket mind gyógyítja?*

– Azért, mert némely illetékes úgy vélekedik, hogy az olyan szer, ami sok mindenre jó, semmire sem jó. Egyébként az, hogy gyógyszernek fogadják el, hogy törzskönyvezék, sokba kerül. A gyártó ezt a befektetést megtakarítja.

– *De így nem juthat a gyógyintézetekbe.*

– A beteg megveheti. Ha bent fekszik, akkor is.

– *Azért ez nincs rendjén, így megtörténhet, hogy az jut hozzá, akinek nincs égető szüksége rá, és az, akinek használna, aki súlyos beteg, az nem juthat hozzá, mert az orvos nem ismeri. Illetékesek kifogásáról szólva, kérem magyarázza el, hogy*

miként gyógyíthat egyetlen orvoság annyiféle betegséget.

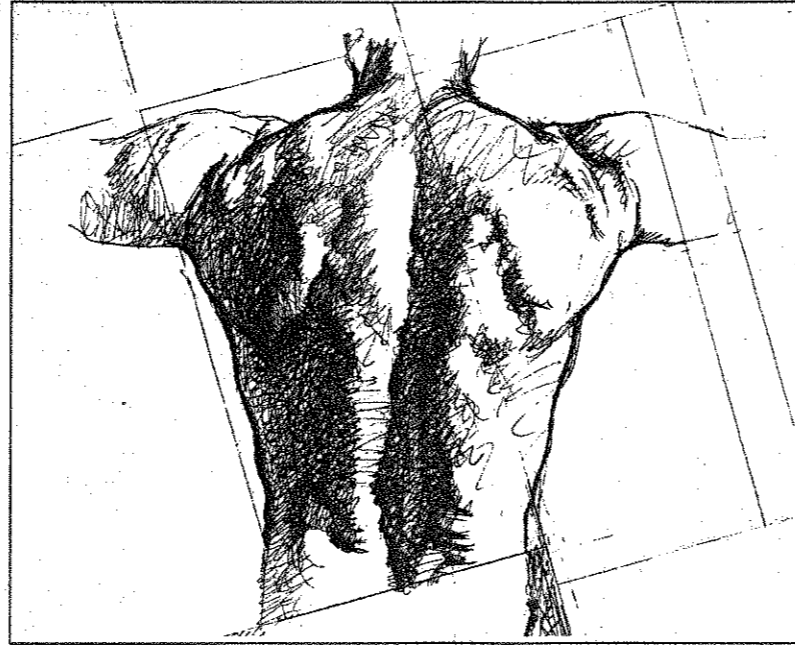
– Úgy gyógyíthat, hogy a betegségek keletkezésében közös vonások is vannak. Például az, hogy a sejtek kémiai energiatermelése károsodik, mint az említett esetekben is. Ha ezt megszüntetjük – márpedig az R reorganizálja a sejtműködést –, megszűn-

– A változtatásoknak az volt az oka, hogy oda mentem, ahol az orvosok olyan problémákkal küszködtek, amelyekben, úgy éreztem, tudnék segíteni.

– *Hogy került az onkológiára?*

– Dr. Ottó Szabolcs hívott, és én mentem. Ez 1988-ban volt.

– *Azért, mert ott olyan feladato-*

Helényi Tibor rajza

nek az elváltozások is, amelyeket a hibás mechanizmus okozott. Természetes, hogy a kialakult szövetkárosodásokat nem szüntetheti meg, de annak következményeit helyreállítja, s meggátolja a beteg állapotának romlását. Azt, hogy minden betegség kialakulásának közös okai is vannak, például a sejtkárosodás vagy a sejtek közötti kapcsolatok megváltozott sorrendje, kifejtette a tudós Jeney András professzor, és ezzel mintegy megerősítette a munkásságomat. Úgy fordítottam le a megállapításait, hogy a sejtkárosodás az energiatermelésre is vonatkozik.

Megtalálta a helyét

– *Azt mondják, hogy több munkahelye is volt, mielőtt az onkológián kikötött.*

kat talált, amelyek érdeklődésének megfeleltek?

– Igen. Tudtam, hogy ott az alap kutatásokon kívül olyan alkalmazott kutatások is folynak, amelyek a gyógy módok nagyobb hatékonyságát célozzák és az életminőséget javítják. Egy olyan munkacsoportba kerültem, amely a beteg kezelése közben felbukkanó problémákra keres megoldást. Tagjai dr. Ottó Szabolcs, dr. Kralovánszky Judit, dr. Prajda Noémi, dr. Gál Dezső és dr. Csuka Orsolya. Nagyszerű emberek, jó barátságban vagyunk.

– *Az a híre, hogy nehéz ember.*

– Talán azért mondják rólam, mert nem tudok belenyugodni abba, hogy a beteg menthetetlen.

– *Milyen problémákra találtak megoldást?*

– A daganatos betegségek gyógyszeres kezelésének egyik mel-

lékhatása az egészséges sejtek anyagcsere-folyamatának a zavara is. Az anyagcsere finomabb változásainak kontrollja klinikai körülmények között, rutinszerűen eddig megoldatlan volt. Ki kellett dolgoznunk a folyamat nyomon követésének laboratóriumi módszereit. Ezt az Egyesült Államokban csak az utóbbi években oldották meg.

– *Hogyan befolyásolja ez a gyógy módot?*

– A hiányzó molekulák pótlásával, oly módon, hogy figyelembe vesszük átalakulási mechanizmusukat is. Korábban, ha a beteg fogyott, rossz volt a közérzete, nemigen néztek a tápanyagszükségletére, azt tanácsolták neki, éljen jól, egye azt, amit szeret, szedjen vitaminokat. Most már vannak jó összetételű mesterséges tápszerek, de hogy jól hasznosuljanak, mi előállítottuk azt a készítményt, amire a sejteknek a regenerálódáshoz szükségük van.

– *Felhagyott-e az energiatermelés zavarainak a kutatásával?*

– Dehogyan. Ez is volt az oka annak, hogy átköltöztem az onkológiára. Az élet minden funkciója ugyanis a sejtek kémiai energiatermeléséhez kötődik. Következésképp már a daganatok keletkezésében is óriási a szerepe, mert a más okból is károsodott sejtek és környezetük helyreállításához is zavartalan energiatermelésre van szükség. Ha ez nem történik meg, nagyobb az esélye a daganat kialakulásának.

– *Tehát a megelőzésben van szerepe?*

– Igen. Kimutatták például, hogy a daganatos betegségek kockázati tényezői a zsírgazdag és rostszegény táplálkozás, a túlzott fehérjefogyasztás. Nos, az ilyen táplálkozás bizonyítottan károsítja a sejtek energiatermelését. Áttérve a gyógy módra. Kutatásunk az egyes citosztatikumok – a ráksejteket pusztító szerek – káros mellékhatásainak a megszüntetésére irányultak. Ezek a szerek ugyanis nemcsak a rákos, hanem az egészséges sejteket is elpusztítják. Ha tudom, hogy milyen lépésekben támadnak, akkor gyaníthatom vagy megakadályozhatom

e gyógyszerek egészséges sejtekre gyakorolt hatását.

– *Az egyik támadó lépés a sejtenergiatermelés megbontása?*

– Az is. De ezt már meg tudjuk akadályozni, illetőleg helyre tudjuk állítani a működését, és ezzel megszüntetjük a gyógyszeres kezelés károsító hatását a csontvelőre, a bélnyálkahártyára és a központi idegrendszerre.

Túlélés

– *Ez a kezelés megakadályozza a haj kihullását is?*

– Mindenképpen mérsékli azt. Továbbá jobb lesz tőle a közérzet, elmúlik a gyengeségérzés, a hányinger. Egyértelműen javul az élet minősége.

– *És az áttétel?*

– Az áttétel esélye kisebb. Kivált, ha állandóan karbantartják a beteget, és egyebek között ellenőrzik az anyagcseréjét. Nagyobb a túlélés esélye.

– *Ezt bizonyítani is tudja?*

– Igen, állatkísérleteken.

– *Szívem szerint lelkendeznék, ehelyett ismét megkérdezem: Ezt a találmányát szabadalmaztatták?*

– Igen. Az Egyesült Államokban. Egy svéd vállalat nyújtotta be a szabadalmat. Most intézik, hogy a készítményt gyógyszerként hozzák forgalomba. Úgy tudom, az én szabadalmamon kívül még két hasonló van a világon.

– *Majd importáljuk a gyógyszert, holott exportálhattuk volna.*

– Ez nem az én dolgom. Munkacsoportunk folytatja a munkát. Klinikai körülmények között vizsgáljuk a rákos betegek gyógyszeres kezelésének hatását az RNS- és DNS-szintézisre, a nukleinsav anyagcseréjére s ezek kapcsolatát a sejt energiatermelésével. Az utóbbiba már bele tudunk nyúlni, ismerve a különböző gyógyszerek támadáspontjait. Most már ott tartunk, hogy megvan az új készítmény összetétele is. Reméljük, hogy ez majd az országban marad.

Kovács Judit